

16.1. 2024
Versio 5

Gemenskapsboende –verksamhetsmodell för Österbotten 2024 – utveckling på gång

Yhteisöllinen asuminen – Pohjanmaan toimintamalli 2024 – kehittämistyö käynnissä

Pia Vähäkangas, sektorijohtaja, ikäihmiset

Österbottens välfärdssområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Framtids- och anpassningsprogram del 2: Ett väl utfört kund- och patientarbete skapar besparingar

Engagemang

Egen linjedragning: Tillräcklig och jämlik service

Lagenlighet

Verknings-
fullhet

Säkerhet

Medel

Stark delaktighet och tillit

Genom verksamheten –
ledningens och
mellanledningens närvaro på
serviceenheterna

Genom ansvarstagande för
det nya samarbetet
(personalen, kumpanerna,
kunderna)

Ramar

Avvaktan på och bedömning av effekterna av de nuvarande förändringarna, tålamod för integrationen

Gemenskapsboende i
alla klientgrupper

Basservicen gallras inte

Ett år av integrerade
processer och gott
bemötande

Utgångspunkter

En säker arbetsplats – minimering av klient- och patientsäkerhetsrisker

Hur mår Österbotten?

Förtroendevaldas
förändringsförslag

Kunders och anställdas
delaktighet

Tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelma 2: Säästöt syntyvät hyvin tehdyn asiakas- ja potilastyön kautta

Sitoutuminen

Oma linjaus: Riittävä ja yhdenvertainen palvelu

Lakisääteisyys

Vaikuttavuus

Turvallisuus

Keinot

Vahva osallisuus ja luottamus

Toiminnan kautta – johdon ja keskijohdon läsnäolo palveluyksiköissä

Vastuun kantaminen uudessa yhteistyössä (henkilöstö, kumppanit, asiakkaat)

Raamit

Nykyisten muutosten vaikutusten odotus ja arviointi, **malti integroitua**

Yhteisöllinen asuminen kaikissa asiakasryhmissä

Peruspalveluista ei karsita

Integroitujen prosessien ja hyvän kohtaamisen vuosi

Lähtökohdat

Turvallinen työpaikka ja asiakas- ja potilasturvallisuusriskien minimointi

Miten Pohjanmaa voi?

Muutosehdotukset luottamushenkilöiltä

Asiakkaiden ja henkilöstön osallisuus

Styrelsens beslut 11.12.2023/paragraf 309

Godkände rapporten för gemenskapsboende som bas för fortsatt planering

Den första fasen av fortsatta planering fokuseras på upphävande av verksamhetsmodell för de äldres gemenskapsboende (klar 4/2024, styrelse 15.4)

Under den andra fasen utreds behovet av gemenskapsboende för funktionshindrade personer samt personer med rehabiliteringsbehov inom mental- och beroendevården (klar 10/2024)

Sammanfattning av mellanrapporten för gemenskapsboende

- Begreppen för senioriboende och gemenskapsboende enligt socialvårdslagen definierades (1) samt processen för styrning till gemenskapsboende (2) och kriterierna (3)

Utvecklingsåtgärder som presenterades

- *Samarbetet som främjar planering av mångsidighet för de äldres boende förverkligas (välfärdsområdet, kommuner, tredje sektorn, råden och andra möjliga aktörer)*
- *En kartläggning av gemenskapsboendets kostnadseffekter förverkligas*
- *En kartläggning av nuvarande dygnet runt servicens fastigheter och förändringsmöjligheter görs*
- *Handledning för de äldre som fokuserar på äldres boendeformer påbörjas (välfärdsområdet och kommunerna)*
- *En gemensam handbok för de äldres boendeformer byggs upp*

Hallituksen päätös 11.12.2023/pykälä 309

Hyväksyi yhteisöllisen asumisen väliraportin jatkosuunnittelutyön pohjaksi

Jatkosuunnittelutyö kohdennetaan ensimmäisessä vaiheessa ikäihmisten yhteisöllisen asumisen toimintamallin laatimiseen (valmis 4/2024, hallitus 15.4.).

Toisessa vaiheessa selvitetään vammaisten henkilöiden sekä mielenterveys- ja päihdekuntoutujien yhteisöllisen asumisen tarpeet ja toimintamalli (valmis 10/2024)

Yhteisöllisen asumisen väliraportin sisältö

- Määritelty (1) senioriasumisen ja sosiaalihuoltolain mukaisen yhteisöllisen asumisen käsitteet sekä (2) yhteisöllisen asumisen ohjautumisen prosessi ja (3) kriteerit

Väliraportissa esitetyt kehittämistoimenpiteet

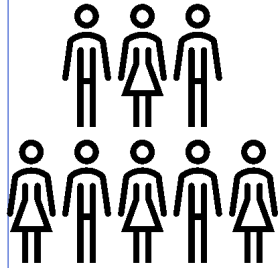
- *Toteutetaan ikäihmisten asumisen monimuotoisuutta edistävä suunnittelutyö yhteistyössä (hyvinvointialue, kunnat, kolmas sektori, neuvostot ja muut mahdolliset toimijat)*
- *Tehdään kartoitus yhteisöllisen asumisen kustannusvaikutuksista*
- *Tehdään kartoitus nykyisistä ympärivuorokautisen palveluasumisen kiinteistöjen muutosmahdollisuuksista*
- *Aloitetaan ikäihmisille kohdennettu asumisneuvonta (kunnat ja hyvinvointialue)*
- *Laaditaan yhteinen opas ikäihmisten asumisratkaisuihin*

De äldres boende – sammanfattning av gemenskapsboendets mellanrapport

HJANMAAN HYVINTIALUE

VÄLFÄ

Personen har nytta av social gemenskap och delaktighet

BOR I EGET HEM OCH

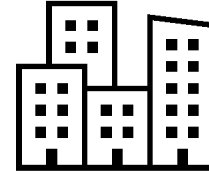
Har en känsla av ensamhet eller otrygghet och har beslutsförmåga

FÖRVERKLIGAS I SAMARBETE MED KOMMUNER

Handledning för de äldre gällande olika boendeformer
Handbok för de äldre gällande olika boendeformer

SENIORBOENDE

Den äldre hanterar självständigt avtal som är kopplade till boendet med aktören som producerar boendeformen. Kommuner, tredje sektorn, privata äktörer kan producera seniorboende. Servicen som ges kategoriseras enligt den service som ges till hemmet.

SENIORBOENDEFORM

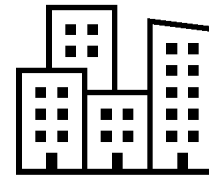
- För 65+
- Egen bostad och möjlighet till gemensamma aktiviteter (förutsätter att personen har förmåga att fungera i vardagen)

Kriterier

- Ålder = 65+
- Personen väljer själv

GEMENSKAPSBOENDE

Anordnas av välfärdsområdet enligt SVL 21c §). Klienten styrs via servicehandledningen och behöver en utvärdering av servicebehovet. Välfärdsområdet fungerar som **välivuokraajana**. Servicen kategoriseras enligt den service som ges till hemmet. Koordineringen av socialt deltagande sker enligt skild överenskommelse

GEMENSKAPSBOENDEFORM (SVL 21§)

- Förutsättning att personen har nytta av gemenskapen
- Förutsätter bedömning av servicebehov och beslut om servicen
- Välfärdsområdet fungerar som **välivuokraajana**

Kriterier

- Ensamhet eller
- Otrygghet
- Tillräcklig kognition
- Kan fungera vid brandsituationer

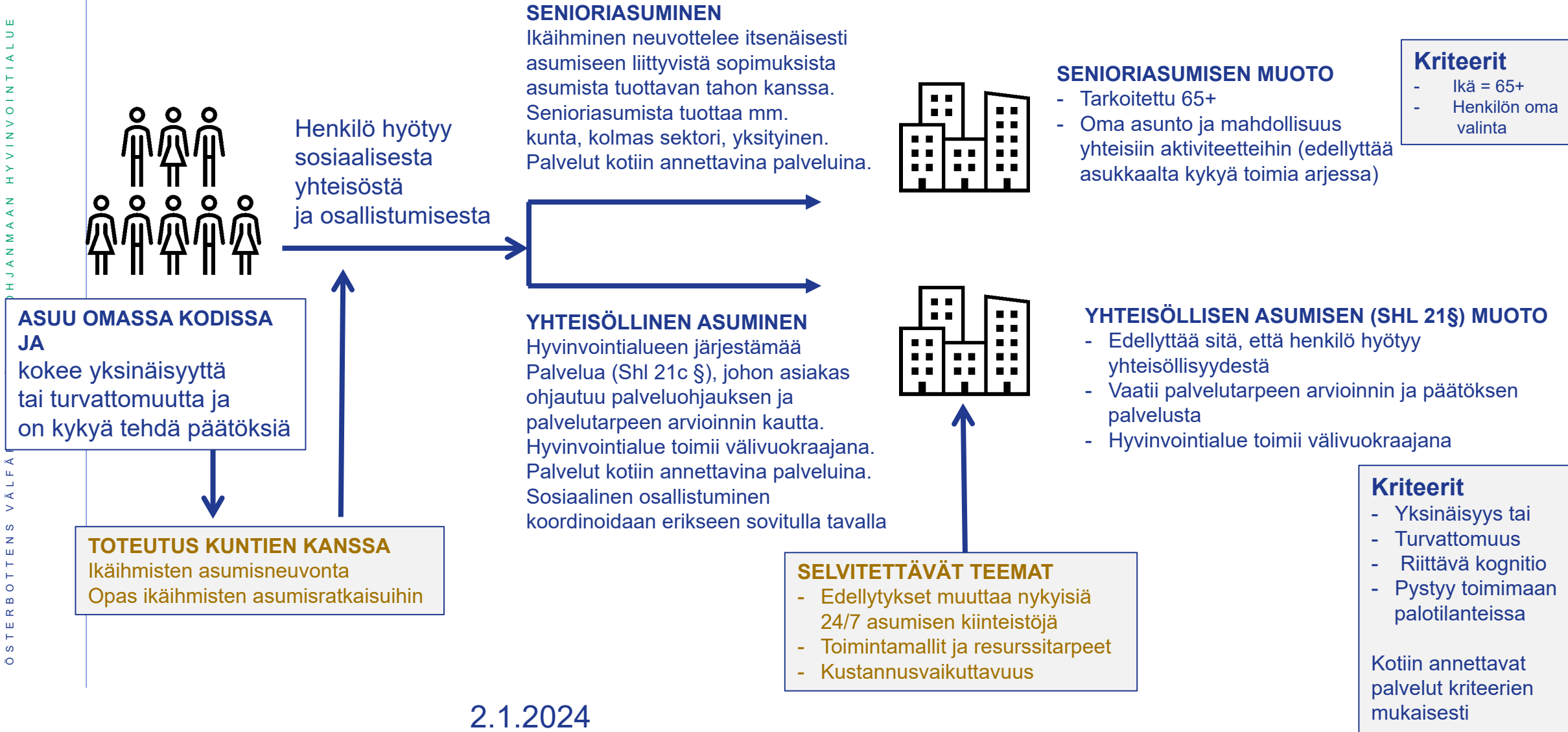
Service som ges till hemmet enligt kriterier

TEMAN SOM BÖR UTREDAS

- Förutsättning till förändring av nuvarande 24/7 boendefastigheter
- Verksamhetsmodeller och resursbehov
- Kostnadseffektivitet

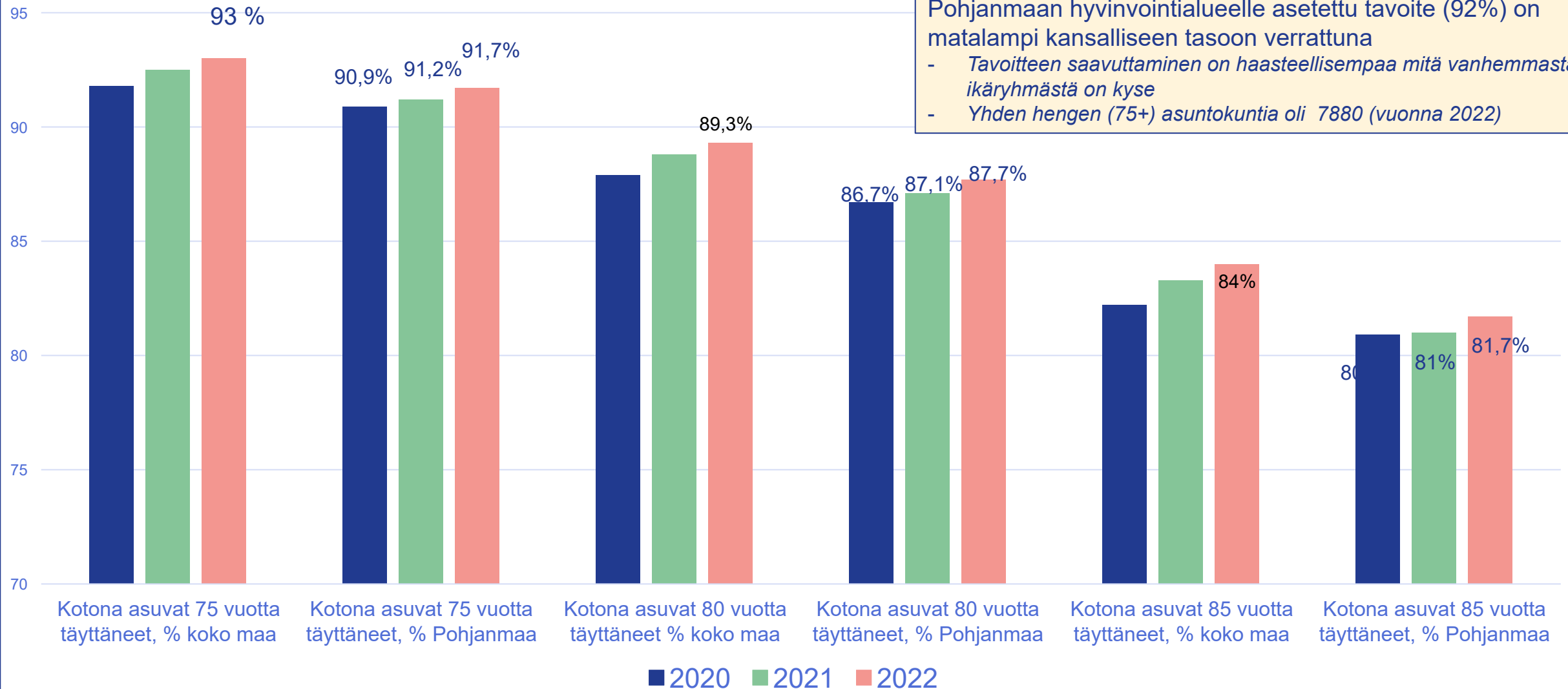
Ikäihmisten asuminen – yhteisöllisen asumisen väliraportista kooste

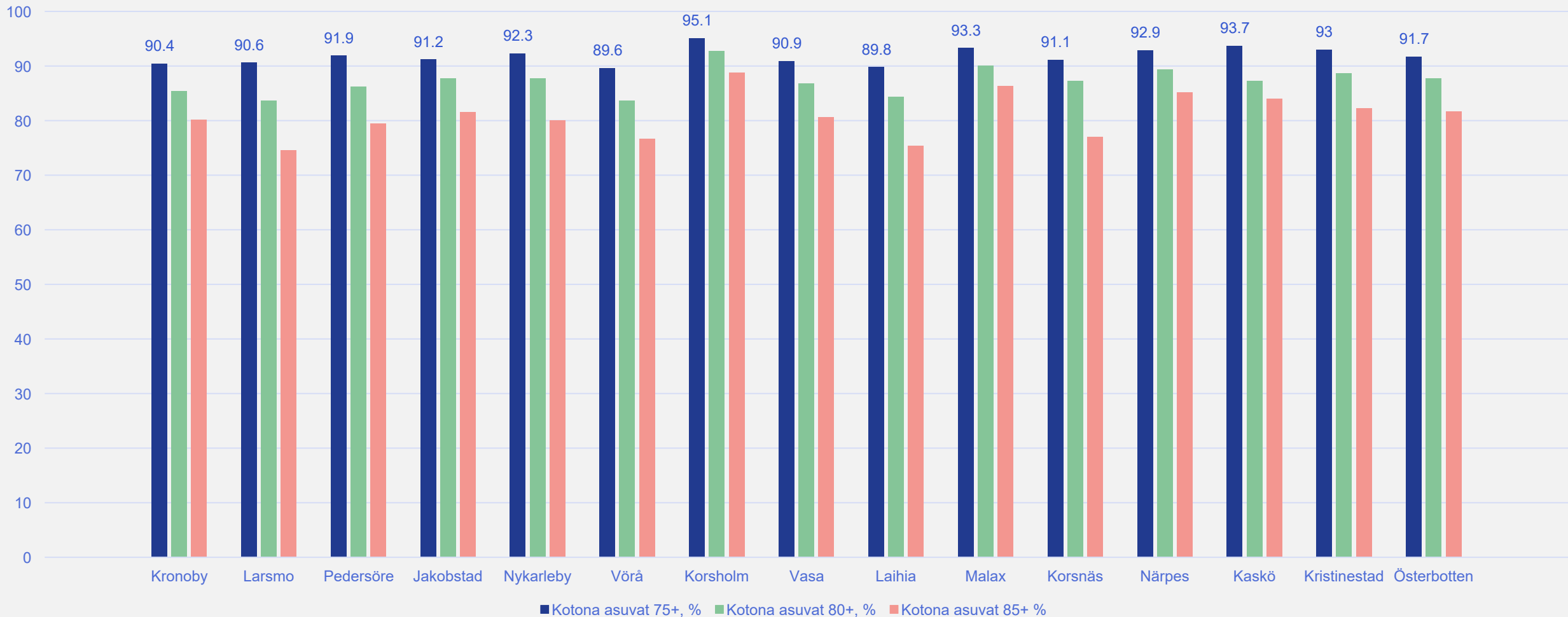
Österbottens välfärdsområdets målsättning till år 2025: 92 % av de som fyllt 75 år bor hemma

Pohjanmaan hyvinvointialueen tavoite vuonna 2025: yli 75 vuotta täyttäneistä 92 % asuu kotona

Kotona asuvien 75+ vuotiaiden suhteellinen osuus samanikäiseen väestöön verrattuna (2020-2022, sotkanet.fi)

Hemmaboende, kotona asuvat 75+, 80+, 85+ (soutkanet 2022)

Hemmaboendet minskar då åldern ökar => förebyggande åtgärder, FINGER MODELLEN (Thi)
 Kotona asumisen vähenee iän lisääntyessä => ennaltaehkäisevät toimenpiteet, FINGER MALLI (Thi)

Gemenskap boende – Yhteisöasuminen

Vad är en bra gemenskapsboendeform? – Millainen on hyvä yhteisöasumisen muoto?

Självständigt boende
Itsenäinen asuminen

Egen bostad
Oma asunto

Stöd, hjälp tillgänglig
Tukea, apua saatavilla

Kamratstöd, känsla av trygghet
Vertaistuki, turvallisuuden tunne

Grill, trädgård,
Grillipaikka, puutarha,

Olika typer av bostäder
Erityyppisiä asuntoja

Höghus – hiss
Radhus
Kerrostalo – hissi
Rivitalo

Växthus, vinterträdgård
Kasvihuone, talvipuutarha

Olika generationer

- T.ex studerande och äldre

Eri sukupolvia

- Esim. opiskelijoita ja vanhuksia

Gemensamma aktiviteter
Yhteisiä toimintoja

Gemensam utrymme

- Mat, fester, kurser, spelkvällar

Yhteinen tila

- Ruokailu, juhlat, kurssit, peli-illat

Rörelse i miljön

Liikkuminen ympäristössä

Husdjur
Kotieläimiä

Boendekostnader
Asumiskustannukset

Ägd lägenhet/hyreslägenhet
Omistusasunto/vuokra-asunto

Tjänster i närhet
Palvelut lähellä

Finansiering
Rahoitus

Välstånd genom livet. Hyvinvointia läpi elämän.

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue